

Bocianie gniazda na Mazowszu otoczone opieką - RDOŚ w Warszawie realizuje program ochrony gniazd bociana białego

2014-04-01

W województwie mazowieckim zakończył się pierwszy etap realizacji projektu, w ramach którego 12 zagrożonych gniazd bociana białego zostało przeniesionych na specjalne platformy gniazdowe. Drugi etap - konserwacja gniazd umieszczonych na czynnych słupach linii elektroenergetycznych - realizowany będzie po odlocie bocianów z Polski. Projekt uzyskał dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie w kwocie 35 tys. zł. RDOŚ w Warszawie ze środków własnych przeznaczył na ten cel 15,4 tys. zł. Projekt stanowi kontynuację starań podejmowanych przez różne organizacje już od ponad 15 lat w celu ograniczenia konfliktów wynikających z bezpośredniego, czasem uciążliwego dla człowieka, sąsiedztwa bociana białego (gatunku objętego ochroną całkowitą) i zapewnienia tym ptakom bezpiecznych warunków bytowania. RDOŚ w Warszawie od momentu powstania corocznie aktywnie włącza się w te działania.

Według danych z 2004 roku na Mazowszu odnotowano blisko 7 tys. par bociana białego, podczas gdy w całej Polsce około 42 tys. par.

W marcu br. zakończone zostało przenoszenie zagrożonych gniazd - w pięciu przypadkach na wolnostojące słupy z drewnianymi platformami, w sześciu lokalizacjach na metalowo-drewniane platformy (w miejsce gniazd zbudowanych bezpośrednio na drutach linii energetycznej) oraz w jednym - na metalowo-drewnianą platformę na drzewie. Większość tych prac przeprowadzono w miejscowościach znajdujących się w północnej części województwa, na wniosek właścicieli posesji, na których gniazdują bociany. Warto jednak w tym miejscu zaznaczyć, że każdorazowo wniosek taki jest dokładnie przeanalizowany i sprawdzony. Przenoszenie gniazd ma miejsce najczęściej w sytuacjach, gdy budowane są one na niestabilnych słupach, czynnych kominach, budynkach przeznaczonych do rozbioru, starych, często spróchniałych drzewach.

W ramach projektu konserwacji poddanych zostanie także 35 gniazd zlokalizowanych na platformach metalowo-drewnianych na słupach linii elektroenergetycznych. Wybrano gniazda największe, najbardziej rozbudowane i najstarsze (ponad 10-cio letnie), znajdujące się w sąsiedztwie miejsc często uczęszczanych przez ludzi. Prace te będą prowadzone już po odlocie bocianów i obejmą, między innymi, zdjęcie jak największej liczby warstw gniazda, w taki sposób, aby gniazdo było bezpieczne przez następnych kilka/kilkanaście lat. W przypadku złego stanu technicznego platformy - zostanie ona wymieniona na nową, z wieńcem wiklinowym i częściowo materiałem pochodzącym ze zruconego gniazda. Wyniesienie gniazd ponad niebezpieczne przewody i przyłącza zapewni prawidłowe funkcjonowanie urządzeń energetycznych, a jednocześnie umożliwi bocianom w miarę bezpieczne warunki do założenia gniazda i wyprowadzenia lęgów.

Bociany przylatują do Polski zazwyczaj od połowy marca do połowy kwietnia, częstokroć zajmując to samo gniazdo, co przed rokiem. Już w kwietniu składają jaja (3-6), z których młode wykluwają się na przełomie maja i czerwca. W sumie spędzają w naszym kraju około 5 miesięcy, po czym od połowy sierpnia do połowy września odlatują na zimowiska w Afryce. W sierpniu, przed odlotem, gromadzą się na łąkach, tworząc tzw. sejmiki. Jako pierwsze odlatują ptaki, które w danym roku nie odbywały lęgu oraz młode. W ostatnich latach coraz częściej zdarzają się przypadki zimowania tego gatunku w Polsce.

Wspieranie bocianów ma na Mazowszu już wieloletnią tradycję. Pierwsze akcje przenoszenia zagrożonych gniazd bocianich na specjalne platformy miały miejsce w latach 1994-1996. Bociany co roku zakładają nowe gniazda na słupach elektroenergetycznych, ale też chętnie wykorzystują te istniejące, rozbudowując i poszerzając „boceniec”. W rezultacie najstarsze gniazda mają wysokość nawet 1,5 m, a ich ciężar - ponad 1 tona - przekracza wytrzymałość instalowanych platform, co powoduje ich uszkodzenie, a w skrajnych przypadkach spadanie gniazd i śmierć młodych bocianów. Często w takich przypadkach dochodzi do zrywania przewodów linii energetycznych, a to oznacza konieczność kosztownych napraw. Istnieje więc potrzeba, aby co roku konserwować gniazda w istniejących lokalizacjach, a w miejscach, gdzie powodują one najwięcej konfliktów instalować nowe platformy.

Przeniesienie zagrożonych gniazd bociana białego *Cicinia ciconia* na specjalne platformy gniazdowe; konserwacja istniejących gniazd bociana białego umieszczonych na czynnych słupach linii elektroenergetycznych dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w formie przekazania środków w kwocie 35 000 zł, www.wfosigw.pl.

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie